

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ ΕΛΙΑΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ

- Μικρόκαρπες (1,2 – 2,6 γραμ.)
- Μεσόκαρπες (2.7 – 4,2 γραμ.)
- Αδρόκαρπες (4.3 – 10,5 γραμ.)

Υπάρχουν και μεγαλύτερες σε μέγεθος

ΚΟΡΩΝΕΪΚΗ

Συνώνυμα	Βάτσικη, Λαδολιά, Ψιλολιά
Περιοχή καλλιέργειας	Μεσσηνία, Λακωνία, Χανιά..
Δένδρο	5-7 μέτρα
Καρπός	Κυλινδροκωνικός
Θηλή	Μικρή
Πυρήνας	Κυλινδοκωνικός, οξεία ακίδα, 7 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	6,6 : 1
Ελαιοπεριεκτικότητα	27%, εκλεκτή ποιότητα
Ιδιότητες	Ανθεκτική στις ξηροθερμικές συνθήκες

7 6 2006

Εικόνα 25.2. Ποικιλία "ΚΟΡΩΝΕΪΚΗ".

ΛΙΑΝΟΛΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Συνώνυμα	Λαδολιά,
Περιοχή καλλιέργειας	Κέρκυρα, ...
Δένδρο	12-14 μέτρα
Καρπός	Κυλινδροκωνικό, με ελαφριά κύρτωση
Θηλή	Μικρή
Πυρήνας	Κυλινδροκωνικός, 10 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	7,5 : 1
Ελαιοπεριεκτικότητα	19%, καλής ποιότητας
Ιδιότητες	Απαιτητική σε υγρασία

Εικόνα 25.3. Ποικιλία “ΛΙΑΝΟΛΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ”

7 6 2006

ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΙΑ

Συνώνυμα	Πατρινή,..
Περιοχή καλλιέργειας	Κορινθία, Αργολίδα, ...
Δένδρο	5-7 μέτρα
Καρπός	Κυλινδροκωνικός με ραφή
Θηλή	Ναι
Πυρήνας	Αμφικωνικό με 7-8 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	5:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	25%, μέτριας ποιότητας
Ιδιότητες	Απαιτητική σε εδαφική υγρασία

Εικόνα 25.48. Ποικιλία "ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΙΑ".

7 6 2006

ΜΑΣΤΟΕΙΔΗΣ

Συνώνυμα	Τσουνάτη, Ματσολιά,..
Περιοχή καλλιέργειας	Λακωνία, Μεσσηνία, ...
Δένδρο	6-8 μέτρα
Καρπός	Ωοειδές
Θηλή	Ναι
Πυρήνας	Ωοειδές – κυλινδροκωνικό με ακίδα και 10 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	6:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	20%, εκλεκτής ποιότητας
Ιδιότητες	Ανεκτική στο ψύχος

7 6 2006

Εικόνα 25.4. Ποικιλία “ΜΑΣΤΟΕΙΔΗΣ”

ΘΙΑΚΗ

Συνώνυμα	Πλεξιδένια,..
Περιοχή καλλιέργειας	Κέρκυρα, Κεφαλλονιά, ...
Δένδρο	5-8 μέτρα
Καρπός	Ωοειδές - Κυλινδροκωνικός
Θηλή	Ναι, μικρή
Πυρήνας	Ωοειδές – κυλινδροκωνικό με ακίδα και 8 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	6:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	21%, καλής ποιότητας
Ιδιότητες	Παραγωγική, ανεκτική σε ξηρασία και βακτηρίωση (καρκίνωση)

Εικ. 14. Καρποφόρος κλάδος ελιάς ποικιλίας Θιακή
(κατά Εμ. Βάθη).

23 11 2006

Πυρήνες διαφόρων ποικιλιών ελιάς

Ματολιά Ηλείας

Μαυρολιά Λευκάδος

Μοθωλιά Αργολίας

Θιακή Πλεξιδένια

Κορωνέϊκη

Κουτσουρελιά Πατρινή

Μποτσικολιά Ηλείας

Μπρουρσολιά Αρκαδίας

Ντόπια Ατσίχολου

*Λιανολιά Κερκύρας**Μαστοειδής Τσουνάτη**Μαυρολιά Μεσσηνίας**Ντόπια Ζακύνθου**Πιτσουνολιά Ζακύνθου**Ραγάθη Ι.Υ.Ε. Χανίων**Σμερτολιά Λακωνίας**Τραγολιά**Αρίκομπη Κορινθίας*

7 6 2006

ΜΕΣΟΚΑΡΠΕΣ

2,7-4,2 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ

ΑΓΟΥΡΟΜΑΝΑΚΟΛΙΑ

Συνώνυμα	Αγουρομάννακο,..
Περιοχή καλλιέργειας	Κορινθία, Αργολίδα, ...
Δένδρο	5-7 μέτρα
Καρπός	Ωοειδές
Θηλή	ΟΧΙ
Πυρήνας	Κυλινδροκωνικό με ελαφριά κυρτωμένη πλευρά, 8 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	6:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	30%, εκλεκτής ποιότητας
Ιδιότητες	Ανεκτική στο ψύχος και όψιμης ωρίμανσης

Εικόνα 25.8. Ποικιλία “ΑΓΟΥΡΟΜΑΝΑΚΟ”.

7 6 2006

ΑΔΡΑΜΥΤΤΙΝΗ

Συνώνυμα	Αϊβαλιώτικη,..
Περιοχή καλλιέργειας	Λέσβος
Δένδρο	6-8 μέτρα
Καρπός	Υποστρόγγυλος, ελαφριά ωοειδές
Θηλή	ΟΧΙ
Πυρήνας	Όπως καρπός, με ακίδα με 10 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	5,5:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	23%, καλής ποιότητας
Ιδιότητες	Ανεκτική στο ψύχος

Εικόνα 25.22. Ποικιλία “ΑΔΡΑΜΥΤΙΝΗ”.

ΘΡΟΥΜΠΟΛΙΑ

Συνώνυμα	Θασίτικη,..
Περιοχή καλλιέργειας	Σάμος, Αττική, Εύβοια, Θάσο...
Δένδρο	5-10 μέτρα, ορθόκλαδο
Καρπός	Κυλινδοκωνικός
Θηλή	Ναι
Πυρήνας	Όπως καρπός, με ελαφριά κύρτωση, με ακίδα, με 9 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	5,2:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	28%, καλής ποιότητας
Ιδιότητες	Για ελιές θρούμπες, Απαιτητική σε υγρασία και γόνιμο έδαφος

7 6 2006

Εικόνα 25.18. Ποικιλία “ΘΡΟΥΜΠΟΛΙΑ”.

ΜΕΓΑΡΕΙΤΙΚΗ

Συνώνυμα	--,...
Περιοχή καλλιέργειας	Αττική, Βοιωτία, Κορινθία...
Δένδρο	5-8 μέτρα
Καρπός	Κυλινδοκωνικός με κύρτωση
Θηλή	Ναι
Πυρήνας	Ροπαλοειδές, λεπτός προς τη βάση του, με κύρτωση, με 10 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	9:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	21%, καλής ποιότητας
Ιδιότητες	Για ελιές τσακιστές, κονσερβών. Ανεκτική στο ψύχος

ΒΑΛΑΝΟΛΙΑ

Συνώνυμα	Μυτηλινιά, Κολοβή
Περιοχή καλλιέργειας	Λέσβο, Χίο...
Δένδρο	6-8 μέτρα
Καρπός	Σαν βελανίδι
Θηλή	--
Πυρήνας	Όμοιος με καρπό, με 9 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	4,9:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	25%, εκλεκτής ποιότητας
Ιδιότητες	

Εικόνα 25.9. Ποικιλία "ΜΕΓΑΡΙΤΙΚΗ".

7 6 2006

Τσαμπονολιά

Αγριομάνακο

Αδραμοντινή

Γίκας Μαστοιιδής

Βαλανολιά

Λιανομάνακο-Τυρού

Δαφνολιά

Οροσιπολιά (κοινή)

Οροσιπολιά Θασίτικη

7 6 2006

Καλοκαιρίδα Κερκύρας

Καρυδολιά Τροιζηνίας

Κλωνάρες Κορωπίου

Κολυρέϊκη Ηλείας

Κοθρέϊκη Μανάκι

Μεγάρων

Λευκολιά Σερρών

Μακρηλιά

Μαρόνειας

ΑΔΡΟΚΑΡΠΕΣ

4,3-10,5 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ

ΑΜΥΓΔΑΛΟΛΙΑ

Συνώνυμα	Στραβομύτα,..
Περιοχή καλλιέργειας	Αττική, Φωκίδα
Δένδρο	Μικρό ύψος, σφαιρική κόμη
Καρπός	Επιμήκης, κυρτωμένη πλευρά, 8,4 γραμ.
Θηλή	Ναι, προς μια πλευρά
Πυρήνας	Παρόμοιο με καρπό, με 7 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	10,5:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	22%
Ιδιότητες	Για λάδι, πράσινες κονσέρβας μέτριας ποιότητας, όχι μαύρες

7 6 2006

Εικόνα 25:27. Ποικιλία “ΑΜΥΓΔΑΛΟΛΙΑ”.

ΒΑΣΙΛΙΚΑΔΑ

Συνώνυμα	Βασιλική,..
Περιοχή καλλιέργειας	Κέρκυρα, Εύβοια...
Δένδρο	5-8 μέτρα
Καρπός	Ωοειδές, 6 γραμ.
Θηλή	--
Πυρήνας	Κυλινδρικός, πιο λεπτός στην κορυφή, με ακίδα, με 9 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	7,6:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	16%
Ιδιότητες	Για ελιές πράσινες και μαύρες καλής ποιότητας. Απαιτητική σε έδαφος και υγρασία

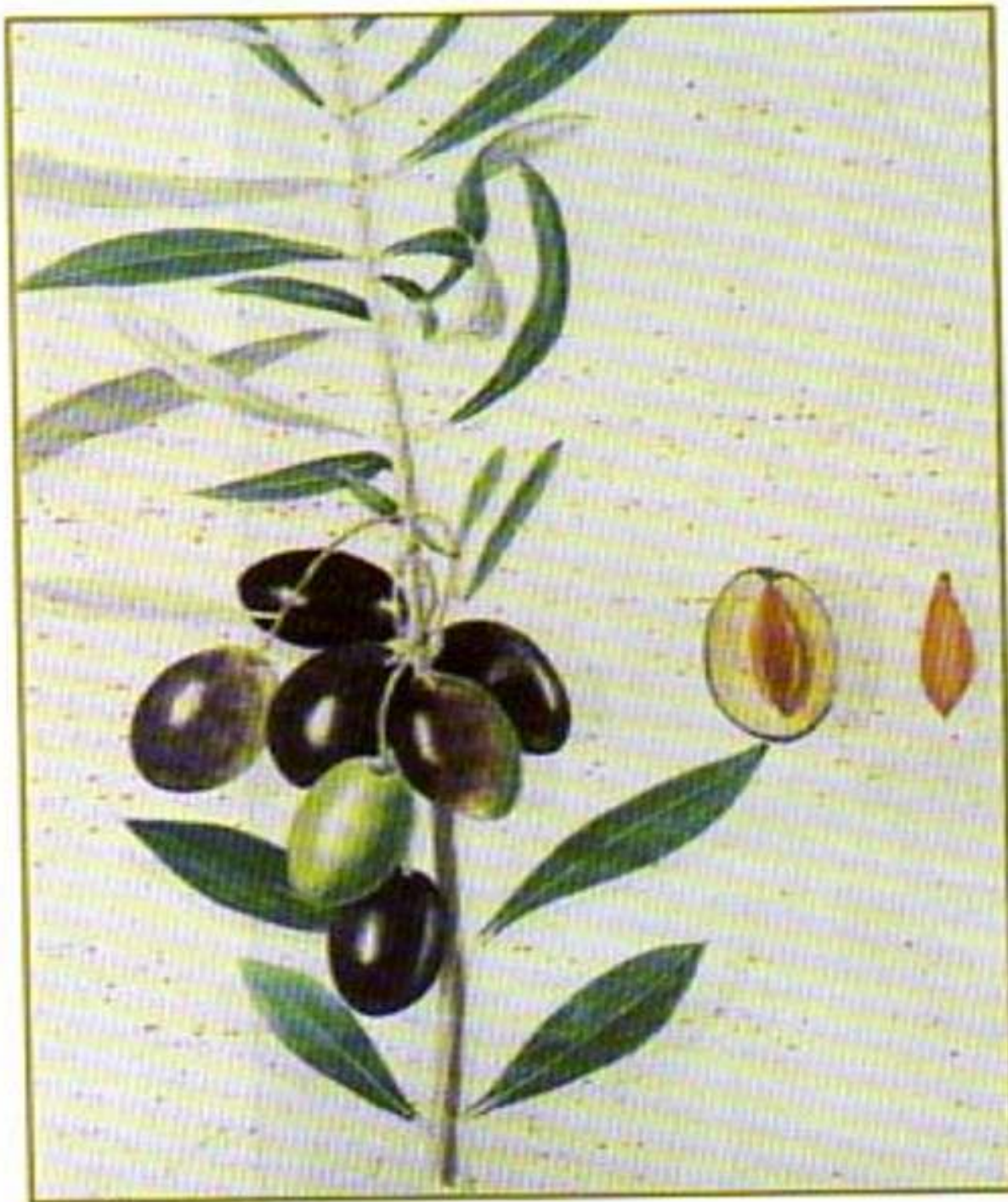

Εικόνα 25.42. Ποικιλία "ΒΑΣΙΛΙΚΑΔΑ".

7 6 2006

ΓΑΙΔΟΥΡΕΛΙΑ

Συνώνυμα	Αδρόκαρπος, Δαμασκηνάτη,..
Περιοχή καλλιέργειας	Σποραδικά σε πολλές περιοχές...
Δένδρο	5-6 μέτρα
Καρπός	Επιμήκης, με κύρτωση, 10,5 γραμ., σαν δαμάσκηνο
Θηλή	--
Πυρήνας	Παρόμοιο με καρπό, με ακίδα, με 10 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	9,7:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	17%
Ιδιότητες	Για ελιές πράσινων, ημιώριμων κονσερβών μέτριας ποιότητας. Σε ξηροθερμικές περιοχές

ΚΑΡΥΔΟΛΙΑ

Συνώνυμα	Κολυμπάδα, Χαλκιδικής,..
Περιοχή καλλιέργειας	Χαλκιδική, Φθιώτιδα...
Δένδρο	5-8 μέτρα
Καρπός	Κυλινδροκωνικός, 5.8 γραμ. με δύο ράχες αντίθετες και πλευρά κυρτωμένη
Θηλή	Ναι
Πυρήνας	Κυλινδροκωνικός, με ακίδα, με κύρτωση, με 10 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	6,6:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	14%
Ιδιότητες	Για ελιές πράσινες και μαύρες κονσερβών. Ανεκτική στο ψύχος

7 6 2006

Εικόνα 25.26. Ποικιλία “ΚΑΡΥΔΟΛΙΑ”.

ΚΑΛΑΜΩΝ

Συνώνυμα	Αετονυχολιά, Κορακολιά,..
Περιοχή καλλιέργειας	Μεσσηνία, Λακωνία, Αιτωλοακαρνανία...
Δένδρο	7-10 μέτρα
Καρπός	Μονόπλευρο με κύρτωση, 5,6 γραμ
Θηλή	---
Πυρήνας	Όμοιο με καρπό, με 10 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	8,3:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	17%, καλής ποιότητας
Ιδιότητες	Για ελιές χαρακτές ξυδάτες, μαύρες κονσερβών. Σε περιοχές υψηλών βροχοπτώσεων και σχετικής υγρασίας. Ανθεκτική στο

Εικόνα 25.20. Ποικιλία "ΚΑΛΑΜΩΝ".

ΚΟΘΡΕΪΚΗ

Συνώνυμα	Μανάκι, Γλυκομάνακο, Μανακολιά,..
Περιοχή καλλιέργειας	Αργολίδα, Κορινθία...
Δένδρο	5-7 μέτρα
Καρπός	Ωοειδές ή σφαιρικό, 4,7 γραμ
Θηλή	---
Πυρήνας	Κυλινδρικό, με ακίδα, με 7 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	5,7:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	20%, καλής ποιότητας
Ιδιότητες	Για ελιές μαύρες κονσερβών. Ανεκτική στο ψύχος, ανέμους και ξηρασία

Εικόνα 25.19. Ποικιλία "ΚΟΘΡΕΪΚΗ".

7 6 2006

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΛΙΑ

Συνώνυμα	Γαλανή, Πρασινολιά
Περιοχή καλλιέργειας	Χαλκιδική
Δένδρο	6-10 μέτρα
Καρπός	Σφαιρικός – ωοειδές, 4,6 γραμ
Θηλή	--
Πυρήνας	Κυλινδροκωνικός με ακίδα, με 6 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	6,7:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	16%
Ιδιότητες	Για πράσινες κονσέρβας. Ανεκτική στο ψύχος

ΚΟΝΣΕΡΒΟΛΙΑ

Συνώνυμα	Αμφίσσης, Άρτας, Αγρινίου,.
Περιοχή καλλιέργειας	Αιτωλοακαρνανία, Φθιώτιδα...
Δένδρο	6-10 μέτρα
Καρπός	Σφαιρικός – ωοειδές, 5,7 γραμ
Θηλή	--
Πυρήνας	Κυλινδρικός με ακίδα, με 7 γλυφές
Σχέση Σάρκας:Πυρήνα	10,1:1
Ελαιοπεριεκτικότητα	16%
Ιδιότητες	Για πράσινες και μαύρες ελιές εκλεκτής ποιότητας. Ανεκτική στο ψύχος, πολύ ευαίσθητη στο βερτισίλλιο, δάκο

Εικόνα 25.24. Ποικιλία "ΚΟΝΣΕΡΒΟΛΙΑ".

7 6 2006

Γαλάτιστας

Γκούμες Σερρών

Γλικομάνικο

Ντόκια Πιερίας

Πετρολιά Σερρών

Χονδρολιά Ηγουμενίτσας

Γαϊδουρελιά Ισπανική

Καλαμών

Καραλιά Αόσφον

Καρυδολιά Γ.Π.Α.

Καρυδολιά Χαλκιδικής

Κολυμάδα

Biancolilla Ιταλίας

Bosana Ιταλίας

Briscola Ιταλίας

Κονοσερβολιά Αμφίσσης

Στρογγυλολιά

Χονδρολιά Χαλκιδικής

7 / 6 / 2006

*Oblogna Ιταλίας**Ortice Ισπάν**Termite di Bitteto Ιταλίας**Nociara Ιταλίας**San Agostino Ιταλίας**Taggiasca Ιταλίας**San Francesco Ιταλίας**Nevadillo Negro Ισπανίας**Nostrana di Brisighella Ιταλίας**Taffahi Αιγύπτου**Sigoise Αλγερίας**Βασιλικάδα*

Αετόνυχολιά Κυνουρίας

Ασπρολιά Αλεξανδρούπολης

Ασπρολιά Λευκάδος

Μαυρολιά Σερρών

Μωραϊτική Φωκίδος

Ντόπια Βεροίας

Πικρολιά Κερκύρας

Καρόλιά Ρόδου

Αμυγδαλολιά

7 6 2006

Τσαμπανολιά

Αγνομενάκος

Αδραμιτινή

Γίγας Μαστοσιðής

Βαλανολιά

Αγνομενάκος Τυρού

Δαφνολιά

Θεσσαλονολιά (κοινή)

Θεσσαλονολιά Θεσσαλονίκη

7 6 2006

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ

- Ο καρπός είδος ράγας, το εσπερίδιο (περίπου δέκα καρπόφυλλα)
- Καρπός αποτελείται από το περικάρπιο (εξωκάρπιο- flavedo, μεσοκάρπιο- albedo) και ενδοκάρπιο (αποτελείται από ασκίδια, σπέρματα, μεμβράνες και κεντρικό άξονα ταξιανθίας)

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ

- Διάκριση μεταξύ των ειδών από τα χαρακτηριστικά των δένδρων
- Διάκριση μεταξύ ποικιλιών από τα χαρακτηριστικά των καρπών
 - Εμφάνιση καρπού (σχήμα, μέγεθος, χρώμα)
 - Χαρακτηριστικά φλοιού
 - Χαρακτηριστικά σάρκας
 - Ύπαρξη ή μη σπερμάτων
 - Εποχή ωρίμανσης καρπών
 - Πιθανές χρήσεις καρπών

Κυριότερες Ποικιλίες Πορτοκαλιών

- Κοινά
- Ομφαλοφόρα
- Ντόλτσα ή γλυκόχυμα
- Σαγκουΐνια ή αιματόσαρκα
- Χαρακτηριστικά που χρησιμοποιούνται για τη διάκριση
 - Πάχος φλούδας
 - Αριθμός σπερμάτων
 - Μέγεθος, σχήμα, χρώμα (σάρκας και φλοιού)
 - Γεύση
 - Τραγανότητα σάρκας

■ Κοινά Πορτοκάλια

- Λεπτή φλούδα
- Πολύσπερμα
- Μέτριο έως μικρό μέγεθος
- Χονδρές μεμβράνες
- Γεύση υπόξινη
- Ωρίμανση κατά τον Ιανουάριο

■ **Ομφαλοφόρα ή Merlin**

- 2ος «καρπός»(ομφαλός) απέναντι από τον ποδίσκο
- Λεπτές μεμβράνες
- Θέλουν υψηλή ατμοσφαιρική υγρασία
- Άσπερμα
- Τραγανή σάρκα
- Ξεφλουδίζονται εύκολα
- Πρώϊμα, εύγευστα, πλούσια σε χυμό
- Ακατάλληλη για χυμοποίηση (λιμονίνη)
- Φλοιός πορτοκαλί έντονος
- Εμφανίζουν καρπόπτωση

■ **Washington Navel**

- Μέσο μέγεθος, κρεμοκλαδής κόμη, σφαιρική και πυκνή
- Καρπός σφαιρικός ωοειδής, σχετικά μεγάλος. Φλοιός και σάρκα έντονα πορτοκαλί, πολύ καλής ποιότητας
- Ωριμάζει το Νοέμβριο

■ **Navellina**

- Πολύ πρώιμη και παραγωγική
- Μικρότερα δένδρα
- Μικρότερος ομφαλός
- Ωριμάζει νωρίς το Νοέμβριο, νωρίτερα από Washington Navel(συγκομιδή μέχρι και το Δεκέμβριο)

■ **Newhall**

- Πολύ πρώιμη και παραγωγική
- Μικρότερα δένδρα (λιγότερο ζωνηρή από WN)
- Ανθεκτική στους ανέμους
- Σχήμα ωοειδές, βαθύ κόκκινο χρώμα ο φλοιός, ελκυστικός
- Συγκομιδή αρχές Νοεμβρίου-Φεβρουάριο

■ **Navelate**

- Λιγότερο παραγωγική από WN
- Μέσης ανάπτυξης με πολλούς κάθετους βλαστούς
- Μοιάζει με WN
- Συγκομιδή Δεκέμβριο-Μάιο

■ **Γλυκόχυμα ή Ντόλτσα**

- Έλλειψη οξέων στο χυμό
- Πιο πεπλατυσμένα από τα κοινά
- Λιγότερη βιταμίνη C
- Φλοιός αποχωρίζεται δύσκολα
- Πολύσπερμα
- Πρώϊμα
- Καλή παραγωγικότητα
- Σχετικά μαλακή σάρκα
- Πικρές μεμβράνες

■ **Σαγκουίνια ή αιματόσαρκα** (Moro – Tarroco)

- Διπλοσαγκουίνια (σάρκα και φλοιός)
- Μονοσαγκουίνια (μόνο σάρκα)
- Πρώιμη (Moro – 11^{ος} – 12^{ος}) πιο όψιμη η Tarroco (1^{ος} – 2^{ος})
- Άσπερμα έως ολιγόσπερμα
- Χρωματισμός λόγω ανθοκυανών
- Ευχάριστη γεύση, λεπτός-μέτριος φλοιός
- Ο χρωματισμός της σάρκας ευνοείται από:
 - Υψηλές θερμοκρασίες και ξηρό κλίμα (μέτριες θερμοκρασίες για το χρωματισμό του φλοιού)
 - Διακύμανση θερμοκρασίας ημέρας-νύχτας
 - Βαθμιαία πτώση θερμοκρασίας την περίοδο ωρίμανσης
 - Θρεπτική κατάσταση του δένδρου
 - Το υποκείμενο (Carrizo, Poncirus)

■ **Γιάφφας ή Σαμούτι**

- Ολιγόσπερμο έως άσπερμο
- Μακρόστενο ωοειδές σχήμα
- Χονδρόφλουδα
- Τραγανή σάρκα και ευχάριστη γεύση
- Ε: κρύο και ξηρασία
- Ε: ξηρασία και θερμοκρασία κατά την ανθοφορία

■ Βαλέντσια

- Μέτριο μέγεθος σφαιρικό
- Όψιμη ποικιλία (Μάρτιο)
- Καρποί δε πέφτουν εύκολα και αποθηκεύονται πάνω στα δένδρα μέχρι τη συγκομιδή (Αύγουστο)
- Ολιγόσπερμη, άφθονος χυμός
- Για χυμοποίηση
- Δεν παρουσιάζει ιδιαίτερη ευπάθεια στο κρύο
- Απαιτητική σε θερμοκρασία
- Παρενιαυτοφορία
- Στέγνωμα ασκιδίων ή κοκκίωση
- Επαναπρασίνισμα (υψηλή σχετική υγρασία)

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΛΕΜΟΝΙΑΣ

■ Ιδιορρυθμίες λεμονιάς

- Φυσιολογική ωριμότητα 25% βάρους χυμός
- Συνεχής άνθιση και καρποφορία, ατελή άνθη
- Μονόφορες (άνθιση Απρίλιο- Μάϊο, 100% κύριας παραγωγής)– Δίφορες ή πολύφορες (συγκομιδή επί 9 μήνες σχεδόν, Άνθιση κυρίως Άνοιξη και μετά καλοκαίρι και φθινόπωρο)
- Ευαίσθητη σε χαμηλές θερμοκρασίες
- Συντήρηση 12-14°C 75-85% σχετική υγρασία (συλλογή με κάλυκα μια μέρος του ποδίσκου)

- Χαρακτηριστικά εμπορικών ποικιλιών
 - Μέτριο μέγεθος (έως 100 γρ)
 - Βραχύ ελλειπτικό σχήμα ($\Delta/\delta = 1,5$)
 - Ανοικτό κίτρινο χρώμα με λεία επιφάνεια
 - Λεπτός φλοιός και min 25% χυμός
 - Άσπερμα ή ολιγόσπερμα

- Ελληνικές ποικιλίες
 - Μαγληνό
 - Καρυστικό
 - Αδαμοπούλου
- Ξένες ποικιλίες
 - Santa Tereza
 - Lisbon
 - Eureka
 - Interdonato

■ Μαγληνό

- Ολιγόσπερμη
- Ελλειπτικό σχήμα
- Λεία στιλπνή επιφάνεια
- Πολύ μικρός λαιμός
- Πλατειά κοντή θηλή με ημικυκλική περιοχή, ρηχό αυλάκι
- Δεν αντέχουν κακομεταχείριση
- Πρώιμα (Οκτώβριο – Νοέμβριο)
- Ε: κορυφοξήρα
- Πολύ παραγωγική, ορθόκλαδο δένδρο με αγκάθια

■ Καρυστινό

- Μεγαλύτερο από Μαγληνό
- Ολιγόσπερμη ή πολύσπερμη
- Ελλειπτικό επίμηκες σχήμα
- Τραχιά επιφάνεια, φλοιός μέτριου πάχους
- Έντονα λεπτή θηλή χωρίς αυλάκι
- Δεν αντέχουν κακομεταχείριση
- Ωρίμανση Νοέμβριο
- Ανθεκτικότερη στην κορυφοξήρα
- Πολύ παραγωγική, πλαγιόκλαδο δένδρο, χωρίς αγκάθια

■ **Lisbon**

- Μέσο μέγεθος
- Ολιγόσπερμη ή άσπερμη
- Ελλειπτικό επίμηκες σχήμα
- Τραχιά επιφάνεια, φλοιός μέτριου πάχους κίτρινος κατά την ωρίμανση
- Μεγάλη θηλή με αυλάκι βαθύτερο στη μια πλευρά
- Ωρίμανση τέλη χειμώνα-αρχές άνοιξης
- Πολύ παραγωγική, ζωηρό δένδρο, με αγκάθια
- Ανεκτική σε φυτόφθορα και κορυφοξήρα

■ **Interdonato**

- Μεγάλο μέγεθος
- Ολιγόσπερμη
- Κυλινδρικό επίμηκες σχήμα
- Αιχμηρή θηλή
- Λεία επιφάνεια, φλοιός μέτριου πάχους κίτρινος κατά την ωρίμανση
- Ωρίμανση φθινόπωρο (πρώϊμη – Οκτώβριο)
- Μετρίως παραγωγική, ζωηρό δένδρο, χωρίς αγκάθια

■ **Santa Tereza**

- Α: Κορυφοξήρα
- Ολιγόσπερμη
- Μέτρια ανεπτυγμένη θηλή
- Φλοιός αρκετά λείος
- Κύρια Παραγωγή Χειμώνα – Άνοιξη

■ **Villafranca**

- Δένδρα όμοια με Lisbon- λιγότερο ορθόκλαδα, καρποί όμοιοι με Eureka
- Μικρό μέγεθος καρπός
- Ελλειπτικό έως επίμηκες
- Κοντός λαιμός, με θηλή που περιβάλλεται από αύλακα
- Μέτριο πάχος φλοιού με τραχειά επιφάνεια
- Έντονος κίτρινος χρωματισμός
- Άσπερμη ή ολιγόσπερμη
- Ωριμάζει χειμώνα
- Ευαίσθητη στο κρύο

- **Δίφορες ή Πολύφορες**
- **Αδαμοπούλου (ή Lisbon Αδαμοπούλου)**
 - Ολιγόσπερμη
 - Ελλειπτικό σχήμα με ποικιλομορφία καρπών
 - Ανεπτυγμένη θηλή περιβάλλεται από αυλάκι από τη μια πλευρά
 - Φλοιός ποικίλει σε πάχος
 - Κοντός λαιμός και τραχιά επιφάνεια
 - Πολύ παραγωγική, ορθόκλαδο δένδρο
 - Α: Κορυφοξήρα

- **Eureka**
 - Μικρό μέγεθος καρπός
 - Ελλειπτικό έως επίμηκες
 - Κοντός λαιμός, με θηλή που περιβάλλεται από αύλακα
 - Μέτριο πάχος φλοιού με τραχεία επιφάνεια
 - Έντονος κίτρινος χρωματισμός
 - Άσπερμη ή ολιγόσπερμη
 - Κυρίως τέλος χειμώνα με αρχές άνοιξης η ωρίμανση
 - Μέσης ζωηρότητας, χωρίς αγκάθια, πολύ παραγωγική και επετριοφορούσα
 - Ε: ψύχος, κορυφοξήρα

■ **MANTAPINIA**

- Δένδρα ανθεκτικά στο κρύο ενώ οι καρποί πιο ευαίσθητοι από πορτοκάλια
- Άνθη μονήρη ή σε μικρές ταξιανθίες
- Καρποί μικροί και πλακέ
- Έντονη παρενιαυτοφορία
- Καρποί με σκληρές μεμβράνες, ξεφλουδίζονται εύκολα αλλά προσοχή στη συγκομιδή
- Ευπαθείς στις μεταφορές

■ Ομάδες

- Σατσούμα
- Κλημεντίνες
- Κοινά
- Λοιπά

■ Σατσούμα

- Ανθεκτικά στο ψύχος
- Θεωρείται ώριμη ακόμα και όταν είναι μερικώς πράσινος ο καρπός
- Δένδρο: ανθεκτικό στο ψύχος, όχι πολύ καλή συγγένεια με νερατζιά
- Καρπός μετρίου μεγέθους και πλακέ σχήματος με χαρακτηριστικό δακτύλιο στο κάτω μέρος, πρώιμης ωρίμανσης και άσπερμο
- Φλοιός μετρίου πάχους και αποχωρίζεται εύκολα, δε συντηρούνται πάνω στο δένδρο
- Ωριμάζει μέσα Οκτωβρίου
- Ομάδα: Wase, Owari

■ Κλημεντίνες

- Σχήμα καρπού σφαιρικό, καρπός μικρός, πορτοκαλί χρώμα
- Αυτοασυμβίβαστη (παρθενοκαρπική), μονοεμβρυονικό, αρκετά ανθεκτική σε χαμηλές θερμοκρασίες
- Καρπός με λεπτό φλοιό, άσπερμος, λεπτές μεμβράνες, χυμώδης με χαρακτηριστικό άρωμα και γεύση. Διατηρούνται καλά πάνω στο δένδρο
- Ωριμάζουν αρχές Νοεμβρίου αλλά διατηρούνται για αρκετό καιρό λόγω ανθεκτικότητας στις μεταφορές
- Πολλοί κλώνοι (SRA63, SRA89, SRA 535), Marisol, Hermandina

- **Κοινά**

- Καλλιεργούνται σε Μεσόγειο (Χίο, Κρήτη, Αργολίδα)
- Δένδρα μέτριας ζωηρότητας, αργής ανάπτυξης. Παραγωγικά αλλά με τάση για παρενιαυτοφορία, ανθεκτικά στο κρύο και στη ζέση
- Καρπός μετρίου μεγέθους με πλακέ σχήμα, φλοιός πορτοκαλοκίτρινου χρώματος, λεπτός, αρωματικός καρπός και τραγανή σάρκα, πολύσπερμος. Καρποί διατηρούνται καλά στο ψυγείο
- Ωριμάζει (το κοινό μανταρίνι) Δεκέμβριο-Ιανουάριο
- Ποικιλίες:
 - Kara, King, Encore, Page
 - Kinnow (ωριμάζει Φεβρουάριο, πλακέ σφαιρικό σχήμα, αρωματική εύγεστη σάρκα),
 - Nova (ωριμάζει Δεκέμβριο-Ιανουάριο, μεγάλοι καρποί, πρόβλημα με την επικοινωνία),
 - Fortune (μεγάλο μέγεθος, σχήμα πλακέ, πολύ όψιμη (Μάρτιο-Απρίλιο), παραγωγική ποικιλία)

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΓΚΡΕΪΠ-ΦΡΟΥΤ (ΒΟΤΡΥΟΚΑΡΠΟΥ)

■ Γκρέϊπ Φρουτ ή Βοτρυόκαρπος

- Ρόδιнос χρωματισμός σε καροτινοειδές λυκοπένιο (σε σαγκουίνια σε ανθοκυάνες)
- Μεγαλύτερη παραγωγή και καλύτερες τιμές από πορτοκάλια
- Μεγάλη αντοχή στις υψηλές θερμοκρασίες και σε κρύο όπως η πορτοκαλιά
- Το albedo και οι μεμβράνες περιέχουν ναριγκίνη και είναι πικρά
- Για καλή παραγωγή υγρά, θερμά ή τροπικά κλίματα
- Γεύση υπόπικρη και ξινή
- Μεγάλη περιεκτικότητα σε βιταμίνη C
- Λίγα σάκχαρα
- Μεγάλοι καρποί, φλούδα μέτρια σε πάχος, λίγο συμπιεσμένοι στα άκρα, χυμώδη, αρωματικά, μεγάλοι σπόροι
- Διακρίνονται ως προς το ένσπερμο ή μη του καρπού και το χρώμα της σάρκας (ρόδινο ή μη)

■ Διαφορές Γκρέϊπ-φρουτ – Φράπας

- Δένδρο
 - Στη φράπα οι νεαροί βλαστοί έχουν χνούδι
 - Τα γκρέϊπ-φρουτ είναι μεγαλύτερα δένδρα
 - Φύλλα φράπας μεγαλύτερα, δερματώδη με μεγάλο πτερύγιο
- Καρποί
 - Καρποί φράπας μεγαλύτεροι και με χονδρότερο φλοιό
 - Σάρκα γκρέϊπ-φρουτ περισσότερο χυμώδης
 - Φράπα μονοεμβρυονική ενώ γκρέϊπ-φρουτ πολυεμβρυονικό

■ Ποικιλίες

- Ένσπερμες
- Ντάνκαν
 - Μεγάλο μέγεθος, πλακέ
 - Λευκόσαρκη
 - Φλοιός μέτριο πάχος
 - Επιφάνεια λεία
 - Σάρκα τρυφερή, πλούσια σε χυμό
 - Μεσοπρώιμη
 - Καλή για χυμοποίηση

■ Ένσπερμες

- Triumph
 - Μικρό μέγεθος δένδρο και καρπός
 - Σχήμα σφαιρικό έως ελλειπτικό
 - Μέτριο πάχος, λεία επιφάνεια, κίτρινο
 - Σάρκα λευκή, τρυφερή, πλούσια σε χυμό, γευστική και δεν είναι πικρή
 - Πολύσπερμη και μεσοπρώιμη

■ Άσπερμες

■ Marsh (Marsh seedless)

- Ζωηρό δένδρο, πλαγιόκλαδο και παραγωγικό
- Μέσο μέγεθος και σχήμα σφαιρικό έως πλακέ
- Φλοιός λείος, σκληρός και ανοικτοκίτρινος
- Σάρκα λευκή, τρυφερή, πλούσια σε χυμό και γευστική
- Άσπερμη έως ολιγόσπερμη
- Διατηρείται καλά

■ Pink Marsh (Thompson)

- Ζωηρό δένδρο, πλαγιόκλαδο και παραγωγικό
- Μεγάλες απαιτήσεις σε θερμότητα Μέσο μέγεθος και σχήμα σφαιρικό έως πλακέ
- Φλοιός λείος, σκληρός και ανοικτοκίτρινος
- Σάρκα τρυφερή, πλούσια σε χυμό και γευστική και ελαφρώς ρόδινη
- Άσπερμη έως ολιγόσπερμη, μεσοπρώιμη
- Διατηρείται καλά

■ **Redblush (Ruby) (από Tompson)**

- Ζωηρό δένδρο, μεγάλης ανάπτυξης και παραγωγικό
- Μέσο μέγεθος και σχήμα σφαιρικό έως πλακέ ο καρπός
- Φλοιός κόκκινος (~)
- Σάρκα τρυφερή, πλούσια σε χυμό και γευστική και κόκκινη
- Άσπερμη έως ολιγόσπερμη, μεσοπρώιμη (τ. Δεκεμβρίου)
- Διατηρείται καλά

■ **Foster (έγχρωμη – πολύσπερμη)**

- Ζωηρό δένδρο, μεγάλης ανάπτυξης και παραγωγικό
- Μέσο-μεγάλο μέγεθος και σχήμα σφαιρικό έως πλακέ
- Φλοιός λείος και ανοικτοκίτρινος (προς την ωρίμανση μπορεί και λίγο ρόδιнос χρωματισμός)
- Σάρκα τρυφερή, πλούσια σε χυμό και γευστική και ελαφρώς ρόδινη, ωριμάζει τ. Δεκεμβρίου – Ιανουάριο)
- Πολύσπερμη
- Διατηρείται καλά